

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.0610.2.109.2022.AMU(27)

RM-0610-109-22

UD397

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Edukacji i Nauki.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Wnioskodawca

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

U S T A W A

z dnia

o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego¹⁾

Art. 1. Ustawa określa organizację i zadania Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, zwanego dalej „Instytutem”.

Art. 2. 1. Instytut jest państwową osobą prawną.

2. Siedzibą Instytutu jest miasto stołeczne Warszawa.

3. Instytut działa na podstawie ustawy i statutu.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze zarządzenia, nadaje Instytutowi statut, w którym określa organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów Instytutu, uwzględniając stworzenie optymalnych warunków organizacyjnych do prawidłowej realizacji jego zadań.

5. Instytut ma prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku i nazwą Instytutu w otoku.

Art. 3. 1. Celem działalności Instytutu jest wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą.

2. Do zadań Instytutu należy:

- 1) wspieranie kultywowania polskiej tradycji i wartości języka polskiego jako ojczystego oraz promocji języka polskiego jako ojczystego wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą;
- 2) wzmacnianie współpracy między Polonią i Polakami zamieszkałymi za granicą a podmiotami działającymi w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w dziedzinie edukacji i nauki;
- 3) wspieranie inicjatyw oraz projektów edukacyjnych i naukowych mających na celu pogłębianie znajomości języka polskiego;
- 4) upowszechnianie języka polskiego jako obcego.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów oraz ustawę z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

Art. 4. 1. Nadzór nad działalnością Instytutu sprawuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, obejmuje nadzór nad:

- 1) zgodnością działań Instytutu z przepisami prawa i statutem;
- 2) realizacją przez Instytut zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2;
- 3) prawidłowością wydatkowania środków publicznych.

3. Kontrolę w ramach nadzoru przeprowadza się w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

4. Dyrektor Instytutu i Rada Instytutu są obowiązani do realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych w ramach realizacji nadzoru.

Art. 5. 1. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2, Instytut może tworzyć, za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania udzieloną na wniosek Dyrektora Instytutu, oddziały zamiejscowe będące wyodrębnionymi jednostkami organizacyjnymi lub komórkami organizacyjnymi Instytutu, w tym mające siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku tworzenia oddziału zamiejscowego mającego siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Dyrektor Instytutu dodatkowo uzyskuje zgodę ministra właściwego do spraw zagranicznych.

2. Wniosek o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, określa:

- 1) zamierzony termin utworzenia oddziału zamiejscowego;
- 2) proponowaną nazwę, siedzibę, właściwość rzeczową oraz miejscową oddziału zamiejscowego;
- 3) uzasadnienie utworzenia oddziału zamiejscowego;
- 4) informację o szacunkowych kosztach utworzenia i działalności oddziału zamiejscowego;
- 5) wpływ utworzenia oddziału zamiejscowego na realizację zadań, o których mowa w art. 3 ust. 2.

3. Oddziałem zamiejscowym kieruje kierownik powoływany i odwoływany przez Dyrektora Instytutu, po uzyskaniu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych.

4. Powołanie, o którym mowa w ust. 3, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 i 1700).

5. Organizację wewnętrzną oddziału zamiejscowego określa regulamin nadany przez Dyrektora Instytutu.

6. Kierownik oddziału zamiejscowego ustala najważniejsze kierunki działań z:

- 1) ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej akredytowanym w państwie, na terenie którego funkcjonuje oddział zamiejscowy;
- 2) dyrektorem właściwego miejscowo instytutu polskiego będącego placówką podległą ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – jeżeli instytut polski funkcjonuje na terenie państwa, w którym funkcjonuje oddział zamiejscowy.

7. Zamówienia publicznego na potrzeby własne oddziałów zamiejscowych Instytut może udzielić z wolnej ręki zgodnie z przepisami art. 213 i art. 217 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710), jeżeli wartość tego zamówienia jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy.

8. Finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań Instytutu w części realizowanej przez oddziały zamiejscowe następuje ze środków, o których mowa w art. 17 ust. 2.

9. Instytut może przekształcać i likwidować oddziały zamiejscowe, za zgodą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania udzieloną na wniosek Dyrektora Instytutu. W przypadku oddziału zamiejscowego mającego siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Dyrektor Instytutu dodatkowo uzyskuje opinię ministra właściwego do spraw zagranicznych dotyczącą zasadności jego przekształcenia lub likwidacji.

Art. 6. Organami Instytutu są:

- 1) Dyrektor Instytutu;
- 2) Rada Instytutu.

Art. 7. 1. Dyrektora Instytutu powołuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Dyrektorem Instytutu może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) posiada wykształcenie wyższe;
- 4) posiada potwierdzoną znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B2;
- 5) nie była ukarana karą dyscyplinarną;
- 6) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

- 7) nie została ukarana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 289);
- 8) w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. nie pracowała i nie służyła w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1633 oraz z 2022 r. poz. 1459 i 1512) oraz nie współpracowała z tymi organami.

3. Przed powołaniem na stanowisko Dyrektora Instytutu osoba powoływana składa oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w ust. 2, a w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – także oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

4. Powołanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

5. Wynagrodzenie Dyrektora Instytutu ustala minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2136).

Art. 8. 1. Pełnienie funkcji na stanowisku Dyrektora Instytutu wygasa w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) zaprzestania spełniania któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, 2 lub 5–7;
- 4) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, albo informacji, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych, ministra właściwego do spraw kultury i ochrony

dziedzictwa narodowego oraz Rady Instytutu, może odwołać Dyrektora Instytutu w każdym czasie.

3. Odwołanie następuje z dniem określonym w akcie odwołania.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powierza zastępcy Dyrektora Instytutu pełnienie obowiązków Dyrektora Instytutu na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, z możliwością jednorazowego przedłużenia tego okresu o kolejne trzy miesiące.

Art. 9. 1. Do zadań i obowiązków Dyrektora Instytutu należy w szczególności:

- 1) kierowanie pracami Instytutu;
- 2) reprezentowanie Instytutu na zewnątrz;
- 3) zapewnienie funkcjonowania i ciągłości pracy Instytutu;
- 4) podejmowanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy;
- 5) opracowywanie rocznego planu działania Instytutu;
- 6) opracowywanie projektu rocznego planu finansowego Instytutu;
- 7) sporządzanie rocznego sprawozdania finansowego Instytutu;
- 8) sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności Instytutu;
- 9) sprawowanie zarządu nad mieniem Instytutu;
- 10) prowadzenie gospodarki finansowej Instytutu;
- 11) rozliczanie dotacji otrzymanych z budżetu państwa.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 5–8, Dyrektor Instytutu przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

3. Roczne sprawozdanie finansowe Instytutu podlega badaniu przez firmę audytorską.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokonuje wyboru firmy audytorskiej.

Art. 10. 1. Dyrektor Instytutu kieruje działalnością Instytutu przy pomocy zastępcy.

2. Zastępcą Dyrektora Instytutu może być osoba, która spełnia wymagania określone w art. 7 ust. 2.

3. Dyrektor Instytutu powołuje i odwołuje zastępcę Dyrektora Instytutu.

4. Do zastępcy Dyrektora Instytutu przepisy art. 7 ust. 3 i 4 oraz art. 8 ust. 1–3 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. 1. W skład Rady Instytutu wchodzi:

- 1) jeden członek będący przedstawicielem Prezesa Rady Ministrów, powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów;
- 2) jeden członek będący przedstawicielem ministra właściwego do spraw zagranicznych, powoływany i odwoływany przez tego ministra;
- 3) jeden członek będący przedstawicielem ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, powoływany i odwoływany przez tego ministra;
- 4) nie więcej niż sześciu członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

2. Członkiem Rady Instytutu może być osoba, która:

- 1) wyróżnia się wiedzą, doświadczeniem zawodowym lub autorytetem dającym rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady Instytutu;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

3. Kadencja członka Rady Instytutu trwa cztery lata. Nie można pełnić funkcji członka Rady Instytutu przez więcej niż dwie kolejno po sobie następujące pełne kadencje.

4. W przypadku upływu kadencji Rady Instytutu dotychczasowi członkowie pełnią swoje funkcje do czasu powołania członków do Rady Instytutu kolejnej kadencji.

Art. 12. 1. Członkostwo w Radzie Instytutu wygasa w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) złożenia rezygnacji;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

2. Odwołanie członka Rady Instytutu przed upływem kadencji może nastąpić w przypadku:

- 1) nieuczestniczenia w pracach Rady Instytutu przez okres co najmniej sześciu miesięcy;
- 2) choroby uniemożliwiającej pełnienie funkcji członka Rady Instytutu stwierdzonej orzeczeniem lekarskim.

3. Odwołanie następuje z dniem określonym w akcie odwołania.

4. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w Radzie Instytutu lub odwołania członka Rady Instytutu przed upływem kadencji właściwy organ, o którym mowa w art. 11 ust. 1, powołuje nowego członka Rady Instytutu na okres do końca kadencji pozostałych członków Rady Instytutu.

Art. 13. 1. Do zadań Rady Instytutu należy opiniowanie:

- 1) kierunków działalności Instytutu;
- 2) inicjatyw, opracowań i badań prowadzonych przez Instytut;
- 3) projektu rocznego planu działania Instytutu i projektu rocznego planu finansowego Instytutu;
- 4) projektu rocznego sprawozdania finansowego Instytutu;
- 5) projektu rocznego sprawozdania z działalności Instytutu;
- 6) projektów zmian w statucie Instytutu.

2. Rada Instytutu w celu wykonania swoich zadań może żądać niezbędnych informacji od Dyrektora Instytutu.

3. Rada Instytutu może przedstawiać Dyrektorowi Instytutu stanowiska, opinie lub wnioski we wszystkich sprawach dotyczących działalności Instytutu.

Art. 14. 1. Pracami Rady Instytutu kieruje przewodniczący wybierany spośród jej członków. Przewodniczącego wybiera i odwołuje Rada Instytutu w głosowaniu tajnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Rady Instytutu.

2. Rada Instytutu danej kadencji wybiera przewodniczącego na pierwszym posiedzeniu.

Art. 15. 1. Przewodniczący Rady Instytutu zwołuje jej posiedzenie z własnej inicjatywy, na wniosek Dyrektora Instytutu lub co najmniej dwóch członków Rady Instytutu, w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zwołuje pierwsze posiedzenie Rady Instytutu danej kadencji oraz wskazuje członka Rady Instytutu, który przewodniczy temu posiedzeniu.

3. W posiedzeniach Rady Instytutu mogą uczestniczyć, bez prawa głosu, Dyrektor Instytutu, zastępca Dyrektora Instytutu oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego Rady Instytutu.

4. Członkowi Rady Instytutu przysługuje zwrot kosztów zakwaterowania i podróży w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, w związku z udziałem w posiedzeniach Rady Instytutu.

Art. 16. Uchwały Rady Instytutu zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Rady Instytutu. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego Rady Instytutu.

Art. 17. 1. Instytut prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w niniejszej ustawie oraz w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747 i 1768).

2. Przychodami Instytutu są następujące źródła:

- 1) dotacje podmiotowe z budżetu państwa przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności Instytutu, w szczególności: wynagrodzeń i pochodnych, wyposażenia w niezbędne składniki majątkowe oraz wynajem nieruchomości;
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie działalności Instytutu, o której mowa w art. 3, w tym finansowanie lub dofinansowanie inwestycji;
- 3) przychody z działalności gospodarczej prowadzonej na zasadach określonych w art. 19;
- 4) środki finansowe pochodzenia zagranicznego, w szczególności środki finansowe z funduszy Unii Europejskiej lub z krajowych i międzynarodowych projektów i programów badawczych;
- 5) przychody ze sprzedaży albo z tytułu przekazania do odpłatnego używania rzeczowych składników majątkowych będących własnością Instytutu;
- 6) darowizny, spadki i zapisy;
- 7) odsetki od wolnych środków przekazanych w depozyt zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 8) przychody z innych tytułów.

Art. 18. 1. Podstawą gospodarki finansowej Instytutu jest roczny plan finansowy ustalany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

2. Dyrektor Instytutu przygotowuje i, po zasięgnięciu opinii Rady Instytutu, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania do zatwierdzenia projekt rocznego planu finansowego Instytutu, z uwzględnieniem terminów określonych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zatwierdza roczny plan finansowy Instytutu w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

3. Podstawę gospodarki finansowej Instytutu w okresie od dnia 1 stycznia do dnia wejścia w życie planu finansowego Instytutu stanowi projekt tego planu.

4. Roczny plan finansowy Instytutu obejmuje w szczególności:

- 1) przychody z prowadzonej działalności;
- 2) dotacje z budżetu państwa;

- 3) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) zakup towarów i usług;
- 4) środki na wydatki majątkowe;
- 5) środki przyznane innym podmiotom;
- 6) stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku;
- 7) stan środków pieniężnych na początek i koniec roku.

5. Instytut prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości.

6. Koszty działalności Instytutu, w tym wynagrodzenia pracowników, są pokrywane z jego przychodów.

Art. 19. 1. Instytut może prowadzić działalność gospodarczą wyodrębnioną pod względem finansowym i rachunkowym z działalności, o której mowa w art. 3, w zakresie zadań Instytutu, w szczególności przez działalność wydawniczą, szkoleniową i wynajem pomieszczeń.

2. Działalność gospodarcza, o której mowa w ust. 1, nie może być finansowana z dotacji podmiotowej i dotacji celowej z budżetu państwa.

3. Dochód z działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1, służy wyłącznie realizacji zadań Instytutu określonych w art. 3 ust. 2.

Art. 20. 1. Tworzy się następujące fundusze Instytutu:

- 1) fundusz statutowy;
- 2) fundusz rezerwowy;
- 3) fundusz stypendialny;
- 4) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- 5) inne fundusze, jeżeli obowiązek ich utworzenia wynika z odrębnych przepisów.

2. Fundusz statutowy Instytutu stanowi równowartość netto środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych składników majątku, stanowiących wyposażenie Instytutu w dniu rozpoczęcia działalności.

3. Zysk netto Instytutu powiększa fundusz rezerwowy.

4. Stratę netto Instytutu pokrywa się z funduszu rezerwowego.

5. Fundusz stypendialny tworzy się ze środków z dotacji podmiotowej, o której mowa w art. 17 ust. 2 pkt 1, w kwocie nie wyższej niż 5% tej dotacji. Fundusz stypendialny może

zostać powiększony o środki przekazane Instytutowi na podstawie odrębnych umów o finansowanie lub dofinansowanie stypendiów.

6. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tworzy się na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923).

Art. 21. 1. Instytut jest zwolniony z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostki samorządu terytorialnego, z wyjątkiem części tych gruntów wykorzystywanej wyłącznie do działalności, o której mowa w art. 19 ust. 1.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do użytkowania wieczystego gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Art. 22. 1. Instytut może ustanawiać i finansować stypendia ze środków z funduszu stypendialnego, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3, dla osób należących do Polonii, Polaków zamieszkałych za granicą oraz osób nieposiadających polskiego pochodzenia.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje i wysokość stypendiów, o których mowa w ust. 1, szczególne warunki i tryb ich przyznawania oraz cofania, uwzględniając zaangażowanie kandydatów do stypendiów na rzecz podtrzymania polskiej tożsamości narodowej oraz więzi z Ojczyzną lub w naukę języka polskiego.

Art. 23. 1. Instytut może wspierać przedsięwzięcia na rzecz wspierania rozwoju języka polskiego za granicą w formie:

- 1) dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie realizacji określonych zadań, które podlegają szczególnym zasadom rozliczania,
 - 2) nieodpłatnego użyczenia nieruchomości zakupionych przez Instytut i przeznaczonych na realizację zadań Instytutu, o których mowa w art. 3 ust. 2
- zwanych dalej „wsparciem”.

2. Instytut udziela wsparcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w drodze umowy dotacyjnej, a wsparcia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w drodze umowy użyczenia.

3. Podmiot otrzymujący wsparcie jest obowiązany wykorzystać wsparcie zgodnie z celem, na jaki je uzyskał i zgodnie z umową. Odsetki uzyskane od środków pochodzących z dotacji celowej są odprowadzane na rachunek dochodów budżetu państwa.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, kryteria, warunki i tryb udzielania wsparcia oraz zakres informacji, jakie powinien zawierać wniosek o udzielenie wsparcia, uwzględniając efektywne i skuteczne wykorzystanie wsparcia oraz zapewnienie przejrzystości jego udzielania.

Art. 24. 1. Z wnioskiem o udzielenie wsparcia może wystąpić podmiot realizujący działania spójne z zadaniami Instytutu, o których mowa w art. 3 ust. 2, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą.

2. Instytut nie może udzielić wsparcia:

- 1) osobie fizycznej skazanej prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, w której osoba będąca członkiem jej organów zarządzających lub współnikiem została skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) podmiotowi, który:
 - a) posiada zaległości z tytułu należności publicznoprawnych lub
 - b) pozostaje pod zarządem komisarycznym, znajduje się w toku likwidacji, postępowania upadłościowego lub postępowania restrukturyzacyjnego, lub
 - c) w okresie trzech lat przed dniem złożenia wniosku o udzielenie wsparcia naruszył w sposób istotny umowę zawartą z Instytutem.

Art. 25. 1. Instytut kontroluje rozliczenia przychodów i kosztów przedsięwzięcia objętego wsparciem. Kontroli podlega również przebieg i sposób realizacji przedsięwzięcia oraz prawidłowość wykorzystania otrzymanego z Instytutu wsparcia.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, upoważnieni pracownicy Instytutu mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykorzystania wsparcia oraz żądać udzielenia na piśmie informacji dotyczących wykonania przedsięwzięcia objętego wsparciem.

3. Po przeprowadzeniu kontroli, o której mowa w ust. 1, upoważnieni pracownicy Instytutu mogą formułować wnioski i zalecenia pokontrolne.

4. Instytut może odstąpić od umowy o wsparcie w przypadku wykorzystania wsparcia niezgodnie z przeznaczeniem lub nieterminowego bądź nienależytego wykonywania umowy

o wsparcie, w tym zmniejszenia zakresu przedsięwzięcia objętego wsparciem stwierdzonego na podstawie wyników kontroli oraz oceny realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Art. 26. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.²⁾) w art. 21 w ust. 1 po pkt 39f dodaje się pkt 39g w brzmieniu:

„39g) stypendia, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia ... 2022 r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (Dz. U. poz. ...);”.

Art. 27. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po pkt 61c dodaje się pkt 61d w brzmieniu:

„61d) Dyrektor Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego i jego zastępca;”;

2) w art. 8 po pkt 57a dodaje się pkt 57b w brzmieniu:

„57b) pkt 61d – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;”.

Art. 28. W ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 oraz z 2022 r. poz. 807, 872, 1459 i 1512) w art. 3 w ust. 1 po pkt 11c dodaje się pkt 11d w brzmieniu:

„11d) Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego;”.

Art. 29. Instytut tworzy się z dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 30. 1. W latach 2022–2031 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym realizacji zadań wynikających z ustawy wyniesie w:

- 1) 2022 r. – 14 925 000 zł;
- 2) 2023 r. – 92 400 000 zł;
- 3) 2024 r. – 92 400 000 zł;
- 4) 2025 r. – 92 400 000 zł;
- 5) 2026 r. – 92 400 000 zł;
- 6) 2027 r. – 92 400 000 zł;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138, 501, 558, 583, 646, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1301, 1358, 1459, 1512, 1561 i 1692 .

- 7) 2028 r. – 92 400 000 zł;
- 8) 2029 r. – 92 400 000 zł;
- 9) 2030 r. – 92 400 000 zł;
- 10) 2031 r. – 92 400 000 zł.

2. Organem monitorującym wykorzystanie limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na ograniczeniu wydatków związanych z kosztami funkcjonowania Instytutu, w szczególności w zakresie związanym z liczbą ustanawianych i finansowanych stypendiów, o których mowa w art. 22 ust. 1, oraz wysokości wsparcia udzielanego przez Instytut w danym roku.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

Art. 31. Właściwe organy, o których mowa w art. 11 ust. 1, powołują członków Rady Instytutu pierwszej kadencji w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 32. Dyrektor Instytutu, w terminie 14 dni od dnia powołania, przygotowuje i przedstawi ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania do zatwierdzenia projekt planu finansowego Instytutu na rok 2022. Do planu finansowego Instytutu na rok 2022 nie stosuje się przepisu art. 13 ust. 1 pkt 3 w zakresie zasięgnięcia opinii Rady Instytutu.

Art. 33. Dyrektor Instytutu, w terminie do dnia 30 stycznia 2023 r., przygotowuje i przedstawi ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania do zatwierdzenia projekt planu finansowego Instytutu na rok 2023. Do planu finansowego Instytutu na rok 2023 nie stosuje się przepisu art. 13 ust. 1 pkt 3 w zakresie zasięgnięcia opinii Rady Instytutu.

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa przewiduje utworzenie Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego z siedzibą w Warszawie oraz określa cel i zadania Instytutu i zasady jego funkcjonowania.

Celem działalności Instytutu będzie wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą. Z uwagi na wieloaspektowy charakter działań Instytutu skierowanych do osób mieszkających na całym świecie oraz w celu optymalizacji działań Państwa Polskiego w tym zakresie, proponuje się utworzenie odrębnego podmiotu, będącego państwową osobą prawną, realizującego ustawowo określone zadania.

Ocenia się, że poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej żyje 18–20 milionów Polaków i osób polskiego pochodzenia. Jedna trzecia z tej grupy to Polacy urodzeni i wychowani w Polsce, pozostała część to osoby polskiego pochodzenia o różnym stopniu więzi z polskością. Polonia i Polacy za granicą plasują się na szóstym miejscu w świecie pod względem liczebności w stosunku do ludności kraju ojczystego. Na szczególną uwagę, ze względu na liczebność, zasługują obywatele polscy żyjący w Republice Federalnej Niemiec, tj. 866 690 osób (dane Federalnego Urzędu Statystycznego z 2020 r.). Statystyka ta nie uwzględnia osób z podwójnym obywatelstwem: polskim i niemieckim, ani osób o polskich korzeniach, które posiadają wyłącznie obywatelstwo niemieckie. W szerszym ujęciu, należy wskazać na ok. 2 mln osób posiadających polskie tło migracyjne w Republice Federalnej Niemiec.

Jednocześnie należy podkreślić zasadność upowszechniania języka polskiego, jako języka obcego wśród osób nieposiadających polskiego pochodzenia i rolę Państwa Polskiego w realizacji takiego działania. Znajomość języka polskiego wśród tej grupy osób sprzyja nie tylko bezpośredniemu zapoznawaniu się z szeroko pojętą polską kulturą i tradycją, a co za tym idzie sprzyja promocji Polski, ale również sprzyja realizacji przedsięwzięć, np. biznesowych, które przyczyniają się do rozwoju ekonomicznego kraju. O zainteresowaniu nauką języka polskiego, jako języka obcego świadczy m.in. liczba uczelni zagranicznych zgłaszających corocznie zainteresowanie skierowaniem przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej lektorów języka polskiego, jako języka obcego do pracy w tych uczelniach. Corocznie liczbę tych uczelni oszacować można na ponad 50.

Objęcie wsparciem tak dużej grupy osób wymaga utworzenia podmiotu, którego celem będzie koordynowanie i wzmacnianie dotychczasowych działań w zakresie kultywowania tradycji polskiej i wartości języka polskiego oraz promocji języka polskiego, jako języka ojczystego

wśród Polonii i Polaków za granicą, a także języka polskiego, jako języka obcego wśród osób niebędących obywatelami polskimi i nieposiadających polskich korzeni.

Zadania na rzecz Polonii i Polaków za granicą są realizowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, które odpowiada za politykę wobec Polonii i Polaków za granicą. Zadania te obejmują przede wszystkim podejmowanie działań służących kultywowaniu polskiej tradycji i wartości języka polskiego, jako języka ojczystego oraz budowaniu, podtrzymywaniu i rozwojowi więzi z Polską w celu mobilizacji potencjału intelektualnego, kulturalnego, ekonomicznego i politycznego Polonii i Polaków za granicą w interesie Rzeczypospolitej Polskiej, a także tworzenie i umacnianie polskiego środowiska wspierającego sprawy polskie. Działania realizowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki wobec Polonii i Polaków za granicą mają na celu w szczególności kształtowanie i podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, w tym: nauczanie języka polskiego i w języku polskim.

Działania na rzecz nauczania języka polskiego, jako języka obcego są realizowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz Instytuty Polskie. Utworzenie instytucji, której jednym z zadań będzie wspieranie upowszechniania języka polskiego, jako języka obcego, wzmocni i uzupełni dotychczasowe działania w tym obszarze i stworzy efekt synergii.

Projekt ustawy określa w szczególności:

- 1) status Instytutu;
- 2) cele i zakres działania Instytutu;
- 3) organy Instytutu, ich zadania oraz organizację Instytutu;
- 4) gospodarkę finansową Instytutu;
- 5) maksymalne limity wydatków budżetu państwa na finansowanie działań wynikających z projektowanej ustawy w latach 2022–2031.

Proponuje się, aby zadania Instytutu obejmowały:

- 1) wspieranie kultywowania polskiej tradycji i wartości języka polskiego, jako języka ojczystego oraz promocji języka polskiego, jako języka ojczystego wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą;
- 2) wzmacnianie współpracy między Polonią i Polakami zamieszkałymi za granicą a podmiotami działającymi w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w dziedzinie edukacji i nauki;

3) wspieranie inicjatyw oraz projektów edukacyjnych i naukowych mających na celu pogłębianie znajomości języka polskiego;

4) upowszechnianie języka polskiego, jako języka obcego.

Zadania Instytutu wpisują się w powierzony Instytutowi cel nadrzędny, tj. wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą. Zadania Instytutu mają na celu zapewnienie wszechstronnego wsparcia Polonii oraz Polaków za granicą w podtrzymywaniu ich tożsamości narodowej oraz więzi z Ojczyzną, a także wsparcia osób nieposiadających polskiego pochodzenia, zainteresowanych nauką języka polskiego, jako języka obcego.

Zadania Instytutu są spójne z działaniami ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dotyczącymi organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą oraz wspomagania wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą. Z uwagi na zaangażowanie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w działania na rzecz nauczania języka polskiego i w języku polskim za granicą wśród Polonii i Polaków oraz biorąc pod uwagę cel działalności Instytutu, tj. wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą, zasadne jest powierzenie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania nadzoru nad działalnością Instytutu.

Ponadto minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze zarządzenia, nada Instytutowi statut. W zarządzeniu tym określone zostaną: organizacja wewnętrzna oraz tryb pracy organów Instytutu, uwzględniając stworzenie optymalnych warunków organizacyjnych do prawidłowej realizacji jego zadań.

Organami Instytutu są Dyrektor Instytutu oraz Rada Instytutu. Oba organy Instytutu umożliwią sprawne funkcjonowanie Instytutu oraz realizację powierzonych mu zadań.

Instytut będzie prowadzić samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach o finansach publicznych. Podstawą gospodarki finansowej Instytutu będzie roczny plan finansowy ustalany, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), na okres roku obrotowego. Projekt rocznego planu finansowego Instytutu przygotowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania Dyrektor Instytutu z uwzględnieniem terminów określonych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych dla

przedłożenia materiałów do projektu ustawy budżetowej. Projekt tego planu stanowi podstawę gospodarki finansowej Instytutu w okresie od dnia 1 stycznia do dnia wejścia w życie planu finansowego Instytutu. Ponadto Instytut może prowadzić działalność gospodarczą. Określone w projekcie ustawy zasady gospodarki finansowej Instytutu stanowią rękojmię przejrzystości przepływów finansowych oraz umożliwią sprawną realizację zadań Instytutu i jego funkcjonowanie.

Proponuje się, aby w celu realizacji swoich ustawowych zadań Instytut ustanawiał i finansował stypendia ze środków z funduszu stypendialnego dla osób należących do Polonii, Polaków zamieszkałych za granicą oraz osób nieposiadających polskiego pochodzenia, a także wspierał przedsięwzięcia na rzecz wspierania języka polskiego za granicą lub nieodpłatnie użyczał nieruchomości zakupione przez Instytut i przeznaczone na realizację jego zadań. Formy wsparcia udzielanego przez Instytut będą stanowić optymalną pomoc dla przedstawicieli Polonii i Polaków na całym świecie w zakresie wspierania ich tożsamości narodowej oraz więzi z Ojczyzną i wychodzą naprzeciw ich oczekiwaniom. Formy te sprzyjać będą również popularyzacji i wsparciu nauczania języka polskiego, jako języka obcego. Szczegółowe kwestie dotyczące stypendiów zostały przekazane do uregulowania, w drodze rozporządzenia, ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, tj. określenie rodzajów i wysokości tych stypendiów, szczegółowych warunków i trybu ich przyznawania oraz cofania, uwzględniając przy tym zaangażowanie tych osób na rzecz podtrzymania polskiej tożsamości narodowej oraz więzi z Ojczyzną lub na rzecz poznawania języka polskiego, jako języka obcego. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi również, w drodze rozporządzenia, kwestie związane z przyznawaniem przez Instytut wsparcia na realizację przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą. Rozporządzenie to określać będzie kryteria, warunki i tryb udzielania wsparcia, zakres informacji, jakie powinien zawierać wniosek o udzielenie wsparcia oraz istotne elementy, jakie powinna zawierać umowa o wsparcie, przy uwzględnieniu efektywnego i skutecznego wykorzystania wsparcia oraz zapewnienia przejrzystości jego udzielania.

Siedzibą Instytutu będzie miasto stołeczne Warszawa. Instytut będzie wynajmował nieruchomość na siedzibę. Środki na pokrycie zarówno kosztów najmu jak i wyposażenia Instytutu w niezbędne składniki majątkowe pochodzić będą z dotacji podmiotowej budżetu państwa.

Finansowanie działalności Instytutu w 2022 r. pokryte zostanie ze środków finansowych z części 83 – Rezerwy celowe, w poz. 75 „Środki na nauczanie języka polskiego

w Niemczech”, w której zaplanowano kwotę 39 800 000 zł. W ramach ww. kwoty zaplanowano 14 925 000 zł na zadania przewidziane do realizacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Z tego względu w 2022 r. powyższe wsparcie skierowane zostanie do Polaków i Polonii w Republice Federalnej Niemiec. Natomiast od roku 2023, wsparcie to kierowane będzie systemowo do Polonii i Polaków na świecie oraz osób nieposiadających polskiego pochodzenia.

W roku 2023 i latach kolejnych, finansowanie działalności Instytutu wynosić będzie 92 400 000 zł. Środki te będą pochodzić z dotacji podmiotowej z budżetu państwa przekazywanej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania ze środków ujętych w części budżetowej, której ten minister jest dysponentem.

Koszty będą skompensowane z oszczędności w wydatkach budżetu państwa w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, powstałych w związku ze zmianą organizacji nauczania języka niemieckiego, jako języka mniejszości narodowej. Łączna kwota oszczędności z ww. tytułu w roku 2023 i kolejnych latach to kwota 119,4 mln zł. Różnica, tj. 27 mln zł, przeznaczona zostanie na uruchomienie czterech nowych szkół polskich w Niemczech z oddziałami dla dzieci w wieku 3–6 lat oraz uruchomienie ww. oddziałów w siedmiu istniejących szkołach polskich w Niemczech.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Pilne utworzenie Instytutu oraz rozpoczęcie przez Instytut działalności wynika z oczekiwań środowisk polonijnych oraz środowisk Polaków za granicą w zakresie pilnego zinstytucjonalizowania działań Państwa Polskiego na rzecz wspierania rozwoju języka polskiego wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą. Mając na uwadze powyższe, planuje się, że Instytut podejmie działania jeszcze w roku 2022 r.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Ustawa będzie miała wpływ na wzmacnianie więzi między Polonią i Polakami za granicą a Polską oraz promocję Polski.

Ustawa nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Nazwa projektu Projekt ustawy o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Tomasz Rzymkowski, Sekretarz Stanu w MEiN Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Magda Witan, Zastępca Dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej MEiN e-mail: magda.witan@mein.gov.pl; tel. 22 34 74 312	Data sporządzenia: 18.08.2022 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – UD397

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ocenia się, że poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej żyje 18–20 milionów Polaków i osób polskiego pochodzenia. Jedna trzecia z tej grupy to Polacy urodzeni i ukształtowani w Polsce, pozostała część to osoby polskiego pochodzenia o różnym stopniu więzi z polsnością. Polonia i Polacy za granicą plasują się na szóstym miejscu w świecie pod względem liczebności w stosunku do ludności kraju ojczystego. Na szczególną uwagę, ze względu na liczebność, zasługują obywatele polscy żyjący w Republice Federalnej Niemiec, tj. 866 690 osób (dane Federalnego Urzędu Statystycznego z 2020 r.). Statystyka ta nie uwzględnia osób z podwójnym obywatelstwem: polskim i niemieckim, ani osób o polskich korzeniach, które posiadają wyłącznie obywatelstwo niemieckie. W szerszym ujęciu, należy wskazać na ok. 2 mln osób posiadających polskie tło migracyjne w Republice Federalnej Niemiec.

Jednocześnie należy podkreślić zasadność upowszechniania języka polskiego, jako języka obcego wśród osób nieposiadających polskiego pochodzenia i rolę Państwa Polskiego w realizacji takiego działania. Znajomość języka polskiego wśród tej kategorii osób sprzyja nie tylko bezpośredniemu zapoznawaniu się z szeroko pojętą polską kulturą i tradycją, a co za tym idzie sprzyja promocji Polski, ale również sprzyja realizacji przedsięwzięć, np. biznesowych, przyczyniając się do rozwoju ekonomicznego kraju.

Objęcie wsparciem tak dużej grupy osób wymaga utworzenia podmiotu, którego celem będzie koordynowanie i wzmocnianie dotychczasowych działań w zakresie kultywowania tradycji polskiej i wartości języka polskiego oraz promocji języka polskiego, jako języka ojczystego wśród Polonii i Polaków za granicą, a także języka polskiego, jako języka obcego wśród osób niebędących obywatelami polskimi i nieposiadających polskich korzeni.

Z uwagi na ujęte w ustawie budżetowej na rok 2022 w rezerwie celowej poz. 75 „Środki na nauczanie języka polskiego w Niemczech”, w 2022 r. powyższe wsparcie skierowane zostanie do Polaków i Polonii w Republice Federalnej Niemiec. Natomiast od roku 2023 wsparcie to kierowane będzie systemowo do Polonii i Polaków na świecie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana ustawa stanowi podstawę utworzenia i określenia zakresu działania Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego.

Ustawa będzie określała w szczególności:

- 1) status Instytutu;
- 2) cele i zakres działania Instytutu;
- 3) organy Instytutu, ich zadania oraz organizację Instytutu;
- 4) gospodarkę finansową Instytutu;
- 5) maksymalne limity wydatków budżetu państwa na finansowanie działań wynikających z projektowanej ustawy w latach 2022–2031.

Celem Instytutu będzie wspieranie rozwoju języka polskiego za granicą, przez:

- 1) wspieranie kultywowania polskiej tradycji i wartości języka polskiego, jako języka ojczystego oraz promocji języka polskiego jako ojczystego wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą;
- 2) wzmocnianie współpracy między Polonią i Polakami zamieszkałymi za granicą a podmiotami działającymi w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności w dziedzinie edukacji i nauki;
- 3) wspieranie inicjatyw oraz projektów edukacyjnych i naukowych mających na celu pogłębianie znajomości języka polskiego;
- 4) upowszechnianie języka polskiego, jako języka obcego.

Planuje się, że Instytut będzie państwową osobą prawną, a jego siedzibą będzie miasto stołeczne Warszawa. Nadzór nad działalnością Instytutu planuje się powierzyć ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie również nadawał Instytutowi statut.

Organami Instytutu będą Dyrektor Instytutu oraz Rada Instytutu. Ustawa określi zadania i obowiązki tych organów.

Instytut będzie prowadził samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.). Podstawą gospodarki finansowej Instytutu będzie roczny plan finansowy ustalany, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na okres roku obrotowego. Przychodami Instytutu będą:

- 1) dotacje podmiotowe z budżetu państwa przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności Instytutu, w szczególności: wynagrodzeń i pochodnych, wyposażenia w niezbędne składniki majątkowe oraz wynajem nieruchomości;
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie działalności Instytutu, w tym finansowanie lub dofinansowanie inwestycji;
- 3) przychody z działalności gospodarczej;
- 4) środki finansowe pochodzenia zagranicznego, w szczególności środki finansowe z funduszy Unii Europejskiej lub z krajowych i międzynarodowych projektów i programów badawczych;
- 5) przychody ze sprzedaży albo z tytułu przekazania do odpłatnego używania rzeczowych składników majątkowych będących własnością Instytutu;
- 6) darowizny, spadki i zapisy;
- 7) odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Instytutu, chyba że przepisy odrębne lub umowa, na podstawie której Instytut otrzymał środki, będą stanowiły inaczej;
- 8) przychody z innych tytułów.

Przewiduje się, że Instytut będzie mógł prowadzić działalność gospodarczą, a dochód z tej działalności będzie służył wyłącznie realizacji zadań Instytutu, określonych w ustawie.

Planuje się utworzenie następujących funduszy Instytutu:

- 1) fundusz statutowy;
- 2) fundusz rezerwowy;
- 3) fundusz stypendialny;
- 4) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych;
- 5) inne fundusze, jeżeli obowiązek ich utworzenia będzie wynikał z odrębnych przepisów.

Instytut będzie mógł ustanawiać i finansować stypendia ze środków z funduszu stypendialnego, którego środki będą pochodziły z dotacji podmiotowej i które będą mogły być powiększone o środki przekazane Instytutowi na podstawie odrębnych umów o finansowanie lub dofinansowanie stypendiów. Stypendia będą przyznawane osobom zaangażowanym na rzecz podtrzymywania polskiej tożsamości narodowej i więzi z Ojczyzną oraz osobom zaangażowanym w poznawanie języka polskiego jako obcego.

Planuje się również umożliwić Instytutowi finansowanie lub dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą. Projekt ustawy będzie zawierał również upoważnienie ustawowe dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, który określi, w drodze rozporządzenia, kryteria, warunki i tryb udzielenia wsparcia, a także zakres informacji, jakie powinien zawierać wniosek o udzielenie wsparcia.

Instytut na podstawie przepisów projektowanej ustawy będzie zobowiązany do kontroli rozliczenia przychodów i kosztów przedsięwzięcia objętego wsparciem. Kontroli podlegać będzie również przebieg i sposób realizacji przedsięwzięcia oraz prawidłowość wykorzystania wsparcia otrzymanego z Instytutu.

Proponuje się, aby Instytut został utworzony w 2022 r. Uruchomienie i wydatkowanie środków z części 83 – Rezerwy celowe, w poz. 75 „Środki na nauczanie języka polskiego w Niemczech” jeszcze w tym roku umożliwi efektywną realizację działań oczekiwanych przez Polonię i Polaków za granicą.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde z państw OECD/UE posiada własne, specyficzne rozwiązania regulujące wspieranie działań i inicjatyw edukacyjnych za granicą. Nie jest istotne porównywanie rozwiązań w tym zakresie stosowanych przez Polskę z rozwiązaniami w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Liczba szkół polskich na świecie (w tym w RFN)	69 (7)	ORPEG	możliwość skorzystania z oferty wsparcia Instytutu
Liczba szkół polonijnych na świecie (w tym w RFN)	1139 (50)	ORPEG	możliwość skorzystania z oferty wsparcia Instytutu
Liczba organizacji polonijnych na świecie (w tym w RFN)	3767 (144)	KPRM	możliwość skorzystania z oferty wsparcia Instytutu
Liczba szkół w zagranicznych systemach oświaty, prowadzących nauczanie języka polskiego	Brak szczegółowych danych na temat liczby szkół; szkoły prowadzące nauczanie języka polskiego funkcjonują m.in. na Łotwie i Litwie	Informacje własne	możliwość skorzystania z oferty wsparcia Instytutu
Liczba jednostek samorządu terytorialnego	2873	GUS	możliwość skorzystania z oferty wsparcia Instytutu
Liczba uczelni w Polsce	369	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	możliwość skorzystania z oferty wsparcia Instytutu
Liczba zagranicznych uczelni realizujących lektoraty języka polskiego	70	NAWA – Program Lektorzy 2022/2023	możliwość skorzystania z oferty wsparcia Instytutu
Studenci zagranicznych uczelni – uczestnicy lektoratów języka polskiego	szacunkowo 700 osób (10 osób na uczelni)	w programie NAWA: Program Lektorzy 2022/2023 – uczestniczy 70 uczelni	możliwość skorzystania z oferty stypendiów
Studenci polskich uczelni – cudzoziemcy i przedstawiciele Polonii i Polaków za granicą	szacunkowo kilka tysięcy osób	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on – liczba uczelni: 369	możliwość skorzystania z oferty stypendiów
Uczniowie szkół polskich na świecie (w tym w RFN)	kilka tysięcy uczniów (ok. 1500 osób)	szacunkowe dane własne	możliwość skorzystania z oferty stypendiów
Uczniowie szkół polonijnych na świecie (w tym w RFN)	ok. kilkunastu tysięcy uczniów na świecie	szacunkowe dane własne	możliwość skorzystania z oferty stypendiów
Uczniowie szkół w obcym systemie oświaty, realizujących nauczanie języka polskiego	Brak szczegółowych danych na temat liczby szkół; szkoły prowadzące nauczanie języka polskiego funkcjonują m.in. na Łotwie i Litwie	szacunkowe dane własne	możliwość skorzystania z oferty stypendiów

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konieczność pilnego procedowania projektu ustawy wymaga procedowania w trybie odrębnym, o którym mowa w § 98 i § 99 pkt 3 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), tj. z pominięciem etapu uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania oraz z pominięciem rozpatrzenia przez komisję prawniczą oraz potwierdzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	14,925	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	846,525

budżet państwa	14,925	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	92,4	846,525
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	- 14,925	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 846,525
budżet państwa	- 14,925	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 92,4	- 846,525
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Na finansowanie działalności Instytutu w 2022 r. przeznaczone zostaną środki zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 75 „Środki na nauczanie języka polskiego w Niemczech”, ujętej w ustawie budżetowej na rok 2022. W ramach ww. rezerwy celowej, zaplanowano 29 850 tys. zł na zadania przewidziane do realizacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, z czego planuje się przeznaczyć 14 925 tys. zł na funkcjonowanie Instytutu w 2022 r. W roku 2023 i latach kolejnych środki na finansowanie działań Instytutu będą pochodzić z dotacji podmiotowej z budżetu państwa przekazywanej przez Ministra Edukacji i Nauki ze środków ujętych w części budżetowej, której Minister Edukacji i Nauki jest dysponentem. Koszty będą skompensowane z oszczędności w wydatkach budżetu państwa w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, powstałych w związku ze zmianą organizacji nauczania języka niemieckiego, jako języka mniejszości narodowej. Łączna kwota oszczędności z ww. tytułu w roku 2023 i kolejnych latach to kwota 119,4 mln zł. Na działania Instytutu przekazane zostaną środki w wysokości 92,4 mln zł. 27 mln zł z ww. środków przeznaczone zostanie na uruchomienie czterech nowych szkół polskich w Niemczech z oddziałami dla dzieci w wieku 3–6 lat oraz uruchomienie ww. oddziałów w siedmiu istniejących szkołach polskich w Niemczech.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Planowane wydatki Instytutu dotyczyć będą finansowania lub dofinansowania przedsięwzięć na rzecz języka polskiego, stypendiów oraz utrzymania i organizacji funkcjonowania Instytutu.

Koszty organizacyjne powołania i działania Instytutu.

1. Założono średnie wynagrodzenie Dyrektora Instytutu na poziomie 30 tys. zł brutto miesięcznie oraz średnie wynagrodzenie pracowników na poziomie 11 tys. zł brutto miesięcznie. Przewiduje się powołanie zastępcy Dyrektora (wynagrodzenie 20 tys. zł brutto). Przy zakładanym zatrudnieniu na poziomie 32 etatów (1 etat Dyrektora, 1 etat zastępcy Dyrektora oraz 30 etatów pracowniczych) łączne koszty z tego tytułu (wraz z wydatkami na zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych) szacowane są na poziomie ok. 4 560 000 zł rocznie; w roku 2022 – 760 tys. zł (2 miesiące). W 2023 r. zakłada się możliwość tworzenia za granicą oddziałów zamiejscowych Instytutu. W związku z powyższym od 2023 r. wzrosną koszty funkcjonowania Instytutu wraz z oddziałami zamiejscowymi. Obecnie nie jest możliwe wskazanie liczby oddziałów zamiejscowych, które powstaną w 2023 r. Kwestia ta będzie podlegać konsultacjom z podmiotami zaangażowanymi w realizację działań na rzecz wspierania nauczania języka polskiego. Nie jest obecnie możliwe wskazanie ww. kosztów w odniesieniu do oddziałów zamiejscowych. Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy, informacja o szacunkowych kosztach utworzenia i działalności oddziału zamiejscowego zawarta będzie we wniosku Dyrektora Instytutu o wyrażenie zgody na utworzenie oddziału zamiejscowego.
2. Wyposażenie Instytutu w niezbędne składniki majątkowe dokonane zostanie w oparciu o dotację podmiotową z budżetu państwa. Instytut będzie wynajmował nieruchomości na siedzibę. Środki na pokrycie kosztów najmu pochodzą będą z dotacji podmiotowej z budżetu państwa. Ww. koszty powinny szacunkowo wynieść ok. 500 tys. zł w 2022 r. i ok. 2,4 mln zł w 2023 r.
Przyjęto, że najem biura w budynku klasy A w Warszawie wraz z kosztami czynszu oraz opłatami eksploatacyjnymi wynosić będzie ok. 200 tys. zł miesięcznie. Oznacza to, że w 2022 r. koszty te wyniosą ok. 400 tys. zł. Pozostała suma, tj. ok. 100 tys. zł przeznaczona zostałyby na wyposażenie Instytutu w niezbędne składniki majątkowe. W 2023 r. ww. koszty wyniosłyby szacunkowo 2,4 mln zł. W 2023 r. zakłada się możliwość tworzenia za granicą oddziałów zamiejscowych Instytutu. W związku z powyższym od 2023 r. wzrosną koszty funkcjonowania Instytutu wraz z oddziałami zamiejscowymi. Nie jest obecnie możliwe wskazanie ww. kosztów w odniesieniu do oddziałów zamiejscowych. Zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 4 projektu ustawy, informacja o szacunkowych kosztach utworzenia i działalności oddziału zamiejscowego zawarta będzie we wniosku Dyrektora Instytutu o wyrażenie zgody na utworzenie oddziału zamiejscowego.

	3. Pozostałe środki przeznaczane będą na realizację przez Instytut oraz oddziały zamiejscowe działań na rzecz wspierania rozwoju języka polskiego za granicą, tj. ustanawianie i finansowanie stypendiów ze środków z funduszu stypendialnego (przy czym fundusz stypendialny tworzy się ze środków z dotacji podmiotowej, w kwocie nie wyższej niż 5% tej dotacji; fundusz ten może zostać powiększony o środki przekazane Instytutowi na podstawie odrębnych umów o finansowanie lub dofinansowanie stypendiów) oraz wspieranie przez Instytut przedsięwzięć. Zakłada się, że fundusz stypendialny w 2022 r. wynosić będzie ok. 750 tys. zł, a od 2023 r. ok. 4,6 mln zł. Pozostała suma przeznaczana będzie przez Instytut na wspieranie przedsięwzięć. Od 2023 r. zakłada się finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań Instytutu w części realizowanej przez oddziały zamiejscowe. 4. Przewiduje się, że w 2022 r. koszty powołania i działania Instytutu oraz koszty wyposażenia i najmu nieruchomości na siedzibę wyniosą 1,26 mln zł (koszty stypendiów ok. 750 tys. zł i koszty przedsięwzięć ok. 12 mln zł), a w 2023 r. – ok. 7 mln zł (koszty stypendiów ok. 4,6 mln zł i koszty przedsięwzięć ok. 80 mln zł). 5. Należy mieć na względzie zmiany w poszczególnych kategoriach ww. kosztów z uwagi na planowane utworzenie w 2023 r. oddziałów zamiejscowych Instytutu. Skutki wykazano w wartościach bieżących.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane przepisy umożliwią efektywne i skoordynowane wspieranie podmiotów prowadzących nauczanie języka polskiego za granicą. W założeniu poprawi się dostępność do nauki języka polskiego, co przełoży się na wzmacnianie więzi między Polonią i Polakami za granicą a Polską oraz może wpłynąć na wybory osób mieszkających za granicą dotyczące dalszego kształcenia oraz pracy w Polsce.						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Projektowane przepisy umożliwią efektywne i skoordynowane wspieranie podmiotów prowadzących nauczanie języka polskiego za granicą. W założeniu poprawi się dostępność do nauki języka polskiego, co przełoży się na wzmacnianie więzi między Polonią i Polakami za granicą a Polską oraz może wpłynąć na wybory osób mieszkających za granicą dotyczące dalszego kształcenia oraz pracy w Polsce.						
Niemierzalne		Nie dotyczy.						
		Nie dotyczy.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zmiany będą miały wpływ na promocję Polski za granicą.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Brak.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Nie dotyczy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie zakłada się ewaluacji efektów ustawy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

ZARZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI¹⁾

z dnia

**w sprawie nadania statutu Instytutowi Rozwoju Języka Polskiego im. świętego
Maksymiliana Marii Kolbego**

Na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy z dnia ... r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Instytutowi Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego nadaje się statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

¹⁾ Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. z 2022 r. poz. 18).

Załącznik
do zarządzenia
Ministra Edukacji i Nauki
z dnia
(poz.)

STATUT INSTYTUTU ROZWOJU JĘZYKA POLSKIEGO IM. ŚWIĘTEGO MAKSYMILIANA MARII KOLBEGO

§ 1. Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, zwany dalej „Instytutem”, jest państwową osobą prawną działającą na podstawie ustawy z dnia ... r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej "ustawą", oraz niniejszego statutu.

§ 2. Siedzibą Instytutu jest miasto stołeczne Warszawa, a terenem działania obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagranica.

§ 3. 1. Dyrektor Instytutu działa przy pomocy:

- 1) nie więcej niż dwóch zastępców Dyrektora Instytutu;
- 2) głównego księgowego Instytutu;
- 3) kierowników komórek organizacyjnych Instytutu;
- 4) pracowników zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach pracy.

2. Dyrektor Instytutu powołuje zastępców Dyrektora Instytutu, którzy kierują działalnością Instytutu i reprezentują go na zewnątrz w czasie nieobecności Dyrektora Instytutu lub czasowej niemożności wykonywania przez niego obowiązków.

3. Zastępcy Dyrektora Instytutu sprawują nadzór nad wyznaczonymi przez Dyrektora Instytutu obszarami działalności Instytutu.

§ 4. 1. Dyrektor Instytutu może udzielić zastępcom Dyrektora Instytutu pełnomocnictw do reprezentowania Instytutu na zewnątrz w sprawach określonego rodzaju. Zastępcy Dyrektora Instytutu działają w granicach udzielonych pełnomocnictw.

2. Dyrektor Instytutu udziela zastępcom Dyrektora Instytutu upoważnień do wykonywania czynności określonego rodzaju, w tym zarządzania sprawami Instytutu. Zastępcy Dyrektora Instytutu działają w granicach udzielonych upoważnień.

3. Dyrektor Instytutu może udzielać pełnomocnictw i upoważnień, o których mowa w ust. 1 i 2, także innym pracownikom Instytutu.

4. Zastępcy Dyrektora Instytutu i inni pracownicy Instytutu nie mogą udzielać dalszych pełnomocnictw i upoważnień.

§ 5. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powołuje i odwołuje członków Rady Instytutu.

2. Rada Instytutu obraduje na posiedzeniach, które odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Posiedzenia Rady Instytutu zwołuje przewodniczący.

3. Do czasu wyboru przewodniczącego, posiedzenia Rady Instytutu zwołuje Dyrektor Instytutu.

4. W posiedzeniach Rady Instytutu mogą brać udział, bez prawa głosu, osoby zaproszone przez przewodniczącego.

5. Rada Instytutu wybiera przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz sekretarza spośród swoich członków w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków Rady Instytutu.

6. Rada Instytutu dokonuje zmiany przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz sekretarza w trybie przewidzianym dla wybierania tych osób.

7. Rada Instytutu wyraża swoje stanowisko w formie uchwał podejmowanych zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej czterech członków Rady Instytutu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

8. Głosowania są jawne, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, chyba że Rada Instytutu postanowi inaczej.

9. Rada Instytutu, na wniosek Dyrektora Instytutu, uchwała regulamin określający szczegółowy tryb pracy Rady Instytutu.

§ 6. 1. Dopuszcza się przeprowadzenie głosowania Rady Instytutu poza posiedzeniem w drodze głosowania korespondencyjnego.

2. Głosowanie korespondencyjne może zostać przeprowadzone z wykorzystaniem środków umożliwiających bezpośrednią komunikację na odległość przez użycie urządzeń, które w formie głosowej, wizyjnej, pisemnej lub graficznej umożliwiają przedstawienie stanowiska w sprawie.

3. Głosowanie korespondencyjne może zostać przeprowadzone w szczególności podczas telekonferencji (z użyciem telefonu, wideofonu, komunikatora internetowego) jak i z użyciem innej formy komunikacji (poczta elektroniczna, faks). O sposobie przeprowadzenia głosowania

korespondencyjnego Rada Instytutu decyduje każdorazowo przed podjęciem decyzji o skorzystaniu z tej formy głosowania.

§ 7. Obsługę organizacyjną i administracyjną Rady Instytutu zapewnia Instytut.

§ 8. 1. Dyrektor Instytutu może, w drodze zarządzenia, tworzyć, przekształcać lub likwidować oddziały zamiejscowe Instytutu.

2. Dyrektor Instytutu powołuje i odwołuje kierownika oddziału zamiejscowego Instytutu.

3. Dyrektor oddziału zamiejscowego Instytutu podlega bezpośrednio Dyrektorowi Instytutu

§ 9. 1. W skład Instytutu wchodzi komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy.

2. Liczbę, nazwę, zakres zadań i tryb działania komórek organizacyjnych oraz samodzielnych stanowisk pracy Instytutu, a w razie ich utworzenia, także zakres zadań i tryb działania komórek organizacyjnych oraz samodzielnych stanowisk pracy oddziałów zamiejscowych Instytutu określa regulamin organizacyjny Instytutu nadawany przez Dyrektora Instytutu.

3. Dyrektor Instytutu może tworzyć, przekształcać lub likwidować komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację ustawowych zadań Instytutu, komórki organizacyjne prowadzące obsługę administracyjną Instytutu oraz samodzielne stanowiska pracy w drodze zarządzenia.

§ 10. Dyrektor Instytutu określa, w drodze zarządzenia, regulamin tworzenia i dysponowania funduszami Instytutu.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

z dnia

**w sprawie kryteriów, warunków i trybu udzielania wsparcia przedsięwzięć na rzecz
wspierania rozwoju języka polskiego za granicą oraz zakresu informacji, jakie powinien
zawierać wniosek o udzielenie wsparcia**

Na podstawie art. 23 ust. 4 ustawy z dnia2022 r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, zwany dalej „Instytutem”, udziela wsparcia przedsięwzięć na rzecz wspierania rozwoju języka polskiego za granicą, zwanego dalej „wsparciem”, biorąc pod uwagę następujące kryteria:

- 1) spójność przedsięwzięcia z zadaniami Instytutu, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 2022 r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) zasięg i skala oddziaływania przedsięwzięcia;
- 3) ocena możliwości realizacji przedsięwzięcia przez podmiot ubiegający się o udzielenie wsparcia oraz zasadność planowanych kosztów w stosunku do przedmiotu i zakresu przedsięwzięcia oraz przewidywanych efektów;
- 4) udział środków własnych podmiotu ubiegającego się o udzielenie wsparcia w budżecie przedsięwzięcia;
- 5) udział w przedsięwzięciu podmiotów zagranicznych;
- 6) spodziewany efekt edukacyjny i naukowy, społeczny lub ekonomiczny przedsięwzięcia;
- 7) dotychczasowe osiągnięcia podmiotu ubiegającego się o udzielenie wsparcia w działalności stanowiącej przedmiot przedsięwzięcia.

§ 2. Wsparcie może być udzielone:

- 1) po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert;
- 2) w drodze naboru wniosków w trybie ciągłym;
- 3) na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 ustawy, złożony z jego inicjatywy;

§ 3. 1. Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert określa w szczególności:

- 1) rodzaje przedsięwzięć;
- 2) miejsce i sposób składania wniosków;
- 3) termin składania wniosków;
- 4) terminy i warunki realizacji przedsięwzięcia;
- 5) tryb i kryteria stosowane przy wyborze wniosków;
- 6) sposób zapoznania się z regulaminem otwartego konkursu, jeżeli został określony.

2. Termin składania wniosków nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia otwartego konkursu ofert.

§ 4. Ogłoszenie o naborze wniosków w trybie ciągłym określa w szczególności:

- 1) rodzaje przedsięwzięć;
- 2) miejsce i sposób składania wniosków;
- 3) termin naboru wniosków oraz warunki zakończenia naboru wniosków o udzielenie wsparcia;
- 4) terminy i warunki realizacji przedsięwzięcia;
- 5) sposób zapoznania się z regulaminem naboru wniosków w trybie ciągłym, jeżeli został określony.

§ 5. Ogłoszenie o otwartym konkursie ofert oraz ogłoszenie o naborze wniosków w trybie ciągłym zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Instytutu. Ogłoszenie może być także zamieszczone, w zależności od rodzaju przedsięwzięć, w dzienniku lub tygodniku o zasięgu ogólnokrajowym, regionalnym lub lokalnym, na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz obszarach innych państw.

§ 6. 1. Wniosek o udzielenie wsparcia zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko albo nazwę wnioskodawcy oraz jego adres zamieszkania albo adres siedziby;
- 2) adres do korespondencji;
- 3) wskazanie statusu prawnego wnioskodawcy;
- 4) opis planowanego przedsięwzięcia;
- 5) określenie wysokości i formy wnioskowanego wsparcia;
- 6) budżet przedsięwzięcia, ze wskazaniem źródeł finansowania, w tym wysokości i źródeł własnego wkładu finansowego oraz pochodzącego ze źródeł publicznych;

- 7) wskazanie osoby odpowiedzialnej za sporządzenie i złożenie wniosku, jeżeli wnioskodawcą nie jest osoba fizyczna;
- 8) numer rachunku bankowego wnioskodawcy.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) harmonogram realizacji przedsięwzięcia;
- 2) uzasadnienie przedsięwzięcia, zgodnie z kryteriami, o których mowa w § 1;
- 3) kopie umów, na podstawie których nastąpi finansowanie przedsięwzięcia przez podmioty inne niż Instytut, jeżeli jest ono przewidywane;
- 4) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 24 ustawy;
- 5) oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia z udzielania wsparcia z powodu okoliczności, o których mowa w art. 24 ust. 2 ustawy;
- 6) inne dokumenty, jeżeli wnioskodawca uzna je za istotne dla oceny przedsięwzięcia.

3. Rozpatrzeniu podlegają wnioski kompletne, spełniające wymagania formalne.

4. W przypadku złożenia wniosku niekompletnego lub niespełniającego wymagań formalnych wzywa się wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub usunięcia braków formalnych, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, z pouczeniem, że nieuzupełnienie wniosku lub nieusunięcie braków formalnych będzie skutkowało pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

5. W przypadku nieuzupełnienia wniosku lub nieusunięcia braków formalnych w terminie, o którym mowa w ust. 4, Dyrektor Instytutu pozostawia wniosek bez rozpoznania, o czym powiadamia wnioskodawcę.

6. Dyrektor Instytutu, komisja konkursowa, komisja ekspertów lub doraźna komisja ekspertów oceniająca wniosek mogą zwracać się do wnioskodawców o udzielenie wyjaśnień i informacji dotyczących danych zwartych we wniosku.

7. Dyrektor Instytutu może wezwać wnioskodawcę do przedłożenia dokumentów potwierdzających okoliczności podane we wniosku.

8. Nieudzielenie wyjaśnień i informacji lub nieprzedłożenie żądanych dokumentów przez wnioskodawcę bierze się pod uwagę przy ocenie spełnienia przez wnioskodawcę warunków udzielenia wsparcia.

§ 7. 1. W przypadku otwartego konkursu ofert o udzieleniu albo odmowie udzielenia wsparcia rozstrzyga Dyrektor Instytutu po zapoznaniu się z oceną wniosków dokonaną przez komisję konkursową.

2. Dyrektor Instytutu powołuje dla każdego ogłoszonego otwartego konkursu ofert komisję konkursową składającą się, z co najmniej trzech ekspertów.

3. Komisja konkursowa, w drodze uchwały, dokonuje oceny wniosków na podstawie kryteriów określonych w § 1 i przygotowuje, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia upływu terminu składania wniosków, propozycję w zakresie udzielenia wsparcia i jego wysokości albo odmowy udzielenia wsparcia.

4. Posiedzenia komisji konkursowej odbywają się w obecności, co najmniej połowy liczby jej członków, w tym przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego komisji konkursowej.

5. Uchwały komisji konkursowej są podejmowane w drodze uzgodnienia i wymagają uzasadnienia.

6. W przypadku gdy osiągnięcie uzgodnienia nie jest możliwe, projekt uchwały może być, z inicjatywy przewodniczącego komisji konkursowej, poddany głosowaniu. Uchwały są podejmowane w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów, w przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji konkursowej.

7. Członek komisji konkursowej, który nie zgadza się z podjętą uchwałą, może zgłosić do protokołu umotywowane zdanie odrębne.

8. Uchwałę komisji konkursowej podpisuje przewodniczący komisji konkursowej i przedkłada ją niezwłocznie Dyrektorowi Instytutu.

9. W przypadku gdy jest to uzasadnione liczbą złożonych wniosków, liczbą członków komisji konkursowej i koniecznością zapewnienia sprawności przebiegu konkursu, Dyrektor Instytutu może zarządzić ocenę wniosków przez zespoły komisji konkursowej składające się, z co najmniej dwóch członków komisji konkursowej. Przepisy ust. 3-8 stosuje się odpowiednio, przy czym oceny zespołów komisji konkursowej stanowią załącznik do uchwały komisji konkursowej.

10. Otwarty konkurs ofert może być unieważniony w każdym czasie, w szczególności jeżeli przemawia za tym interes publiczny lub wysokość środków przeznaczonych na sfinansowanie przedsięwzięć objętych wsparciem jest niewystarczająca.

11. Dyrektor Instytutu ogłasza rozstrzygnięcie konkursu w terminie określonym w ogłoszeniu o otwartym konkursie.

§ 8. 1. W przypadku naboru wniosków w trybie ciągłym o udzieleniu albo odmowie udzielenia wsparcia rozstrzyga Dyrektor Instytutu po zapoznaniu się z oceną wniosku dokonaną przez komisję ekspertów.

2. Komisja ekspertów, w drodze uchwały, dokonuje oceny wniosku o udzielenie wsparcia na podstawie kryteriów określonych w § 1 i przygotowuje, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wniosku, propozycję w zakresie udzielenia wsparcia i jego wysokości albo odmowy udzielenia wsparcia.

3. Do komisji ekspertów stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 2-8.

4. Dyrektor Instytutu ogłasza informację o przedsięwzięciach objętych wsparciem w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze wniosków trybie ciągłym.

§ 9. W przypadku wniosku, o którym mowa § 2 pkt 3, o udzieleniu albo odmowie udzielenia wsparcia rozstrzyga Dyrektor Instytutu po zapoznaniu się z oceną wniosku o udzielenie wsparcia dokonaną przez ekspertów, w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku. W tym celu Dyrektor Instytutu może powołać doraźną komisję ekspertów, która przedstawia swoją ocenę w drodze uchwały wydanej w terminie 30 dni od dnia jej powołania. Do doraźnej komisji ekspertów stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 2-8.

§ 10. 1. Ekspertów, o których mowa w § 7 ust. 2, § 8 ust. 1 i § 9, powołuje Dyrektor Instytutu spośród osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem w obszarze zadań realizowanych przez Instytut. W przypadku gdy jest to uzasadnione rodzajem przedsięwzięć, którym ma być udzielone wsparcie, ekspertem może być osoba wyróżniająca się wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie właściwej dla tego rodzaju przedsięwzięć.

2. Ekspertem może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub za umyślne przestępstwo skarbowe.

3. Ekspertem nie może być osoba, wobec której zachodzą przesłanki określone w art. 24 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 1301) dotyczące wyłączenia pracownika.

4. Ekspert, przed przystąpieniem do oceny wniosku, składa Dyrektorowi Instytutu oświadczenie, że nie zachodzi żadna z okoliczności powodujących wyłączenie go z udziału

w ocenie wniosku oraz że nie zachodzą żadne okoliczności mogące budzić uzasadnione wątpliwości, co do jego bezstronności względem podmiotu ubiegającego się o wsparcie.

5. Ekspertom przysługuje wynagrodzenie na zasadach i w wysokości określonych w umowie zawartej z Dyrektorem Instytutu.

6. Ekspertom będącym jednocześnie pracownikami Instytutu nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu wykonywania obowiązków eksperta.

§ 11. Dyrektor Instytutu udziela wsparcia, biorąc pod uwagę posiadane środki oraz spodziewane przychody Instytutu w okresie realizacji przedsięwzięcia objętego wsparciem.

§ 12. W przypadku odmowy udzielenia wsparcia na podstawie wniosku, o którym mowa w § 2 pkt 3, Dyrektor Instytutu może, jeżeli zaistnieją nowe okoliczności istotne dla oceny wniosku o udzielenie wsparcia, ponownie rozstrzygnąć o udzieleniu albo odmowie udzielenia wsparcia, w tym skierować wniosek do ponownej oceny.

§ 13. Dyrektor Instytutu zawiadamia wnioskodawcę o udzieleniu albo odmowie udzielenia wsparcia, w terminie 7 dni od dnia rozstrzygnięcia w sprawie.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie w sprawie wspierania przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą stanowi wykonanie upoważnienia zawartego art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (Dz. U. ...), zwanej dalej „ustawą”

Niniejsze rozporządzenie określa:

1. Kryteria udzielania wsparcia dla przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą (dalej: „wsparcie”).
2. Warunki i tryb udzielania wsparcia (na wniosek lub w drodze otwartego konkursu lub w drodze naboru wniosków w trybie ciągłym.
3. Obowiązkowe informacje w ogłoszeniu o otwartym konkursie, terminy składania wniosków oraz miejsce jego upowszechnienia.
4. Obowiązkowe elementy wniosku o udzielenie wsparcia.
5. Tryb działania w przypadku złożenia niekompletnego wniosku.
6. Podmiot (komisja konkursowa), który Dyrektor Instytutu powołuje dla każdego otwartego konkursu.
7. Tryb działania komisji konkursowej.
8. Podmiot (komisja ekspertów) i tryb jego działania w przypadku naboru wniosków w trybie ciągłym.
9. Warunki jakie musi spełniać członek komisji ekspertów.
10. Uprawnienia Dyrektora Instytutu do ponownego rozstrzygnięcia w sprawie udzielenia albo odmowy udzielenia wsparcia, w tym skierowania wniosku do ponownej oceny.
11. Istotne elementy umowy o udzielenie wsparcia, tj. umowy dotacyjnej i umowy użyczenia.

Na finansowanie działalności Instytutu w 2022 r. przeznaczone zostaną środki zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 75 „Środki na nauczanie języka polskiego w Niemczech”, ujętej w ustawie budżetowej na rok 2022. W ramach ww. rezerwy celowej, zaplanowano 29.850 tys. zł na zadania przewidziane do realizacji przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. W roku 2023 i latach kolejnych, finansowanie działalności Instytutu wynosić będzie 102,4 mln zł. Środki te będą pochodzić z dotacji podmiotowej z budżetu państwa przekazywanej przez Ministra Edukacji i Nauki ze środków ujętych w części budżetowej której Minister Edukacji i Nauki jest dysponentem. Koszty będą skompensowane z oszczędności w wydatkach budżetu państwa w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, powstałych w związku ze zmianą organizacji nauczania języka niemieckiego, jako języka mniejszości narodowej. Łączna kwota oszczędności z ww. tytułu w roku 2023 i kolejnych to kwota 119,4 mln zł. Na działania Instytutu przekazane zostaną środki w wysokości 102,4 mln zł. Różnica, tj. 17 mln zł przeznaczona zostanie na uruchomienie czterech nowych Szkół Polskich w Niemczech z oddziałami dzieci w wieku 3-6 letnich oraz uruchomienie ww. oddziałów w siedmiu istniejących Szkołach Polskich w Niemczech.

Przewiduje się, że w 2022 r. koszty powołania i działania Instytutu oraz koszty wyposażenia i najmu nieruchomości na siedzibę wyniosą 2 600 000 zł, a w 2023 r. – 16 800 000 zł.

W związku z powyższym, przewiduje się przeznaczenie 13 625 000 zł na finansowanie przez Instytut wsparcia dla przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą w 2022 r. i 42 800 000 zł w 2023 r. i w latach kolejnych.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Skrócony termin wejścia w życie rozporządzenia wynika z wejścia w życie ustawy i uruchomienia funkcjonowania Instytutu, którego jednym z głównych zadań jest wspierania przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą.

Wejście w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia jest uzasadnione ważnym interesem państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Rozporządzenie nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wspierania przedsięwzięć na rzecz Polonii i Polaków za granicą Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Tomasz Rzymkowski, Sekretarz Stanu w MEiN Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Magda Witan, zastępca dyrektora w Departamencie Współpracy Międzynarodowej MEiN tel. 22 34 74 312; e-mail: magda.witan@mein.gov.pl	Data sporządzenia ... Źródło: art. 24 ust. 4 ustawy z dnia ... o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (Dz. U. ...) Nr w wykazie prac legislacyjnych: ...

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wspierania przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą stanowi wykonanie upoważnienia zawartego art. 23 ust. 4 ustawy z dnia ... o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego (Dz. U. ...) i reguluje kwestie związane z kryteriami, warunkami i trybem udzielania wsparcia, wskazuje na zakres informacji, jakie powinien zawierać wniosek o udzielenie wsparcia oraz na istotne elementy, jakie powinna zawierać umowa o wsparcie, uwzględniając efektywne i skuteczne wykorzystania wsparcia oraz zapewnienia przejrzystości jego udzielania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Niniejsze rozporządzenie określa:

1. Kryteria udzielania wsparcia dla przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą (dalej: „wsparcie”);
2. Warunki i tryb udzielania wsparcia (na wniosek lub w drodze otwartego konkursu lub w drodze naboru wniosków w trybie ciągłym);
3. Obowiązkowe informacje zawarte w ogłoszeniu o otwartym konkursie, terminy składania wniosków oraz miejsce jego upowszechnienia;
4. Obowiązkowe elementy wniosku o udzielenie wsparcia;
5. Tryb działania w przypadku złożenia niekompletnego wniosku;
6. Podmiot (komisja konkursowa), który Dyrektor Instytutu powołuje dla każdego otwartego konkursu;
7. Tryb działania komisji konkursowej;
8. Podmiot (komisja ekspertów) i tryb jego działania w przypadku naboru wniosków w trybie ciągłym
9. Warunki jakie musi spełniać członek komisji ekspertów;
10. Uprawnienia Dyrektora Instytutu do ponownego rozstrzygnięcia w sprawie udzielenia albo odmowy udzielenia wsparcia, w tym skierowania wniosku do ponownej oceny;
11. Istotne elementy umowy o udzielenie wsparcia, tj. umowy dotacyjnej i umowy użyczenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde z państw OECD/UE posiada własne, specyficzne rozwiązania regulujące zagadnienia związane ze wspieraniem własnego języka za granicą, w tym ewentualnie ze wspieraniem takich przedsięwzięć. Nie jest istotne porównywanie rozwiązań w tym zakresie stosowanych przez Polskę z rozwiązaniami w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Liczba szkół polskich na świecie (w tym w RFN)	69 (7)	ORPEG	możliwość skorzystania z oferty wsparcia
Liczba uczniów szkół polonijnych na świecie (w tym w RFN)	1139 (50)	ORPEG	możliwość skorzystania z oferty wsparcia
Liczba szkół w obcym systemie oświaty, realizujących nauczanie języka polskiego	brak szczegółowych danych na temat liczby szkół; szkoły prowadzące nauczanie języka polskiego funkcjonują m.in. na Łotwie i Litwie	informacje własne	możliwość skorzystania z oferty wsparcia
Liczba organizacji polonijnych na świecie (w tym w RFN)	3767 (144)	KPRM	możliwość skorzystania z oferty wsparcia
Liczba jednostek samorządu terytorialnego	2873	GUS	możliwość skorzystania z oferty wsparcia
Liczba uczelni w Polsce	369	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on	możliwość skorzystania z oferty wsparcia
Liczba zagranicznych uczelni – prowadzących lektoraty języka polskiego	70	NAWA – Program Lektorzy 2022/2023	możliwość skorzystania z oferty stypendiów

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konieczność pilnego procedowania projektu rozporządzenia wymaga procedowania w trybie odrębnym, o którym mowa w § 98 i § 99 pkt 3 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), tj. z pominięciem etapu uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania, a także komisji prawniczej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	13,625	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	441 625 000
budżet państwa	13,625	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	42,8	441 625 000
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-13,625	-42,8	-42,8	-42,8	42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-441 625 000
budżet państwa	-13,625	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-42,8	-441 625 000
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Na finansowanie działalności Instytutu w 2022 r. przeznaczone zostaną środki zaplanowane w rezerwie celowej budżetu państwa poz. 75 „Środki na nauczanie języka polskiego w Niemczech”, ujętej w ustawie budżetowej na rok 2022. W ramach ww. rezerwy celowej, zaplanowano 29.850 tys. zł na zadania przewidziane do realizacji przez MEiN. W roku 2023 i latach kolejnych, finansowanie działalności Instytutu wynosić będzie 102,4 mln zł. Środki te będą pochodzić z dotacji podmiotowej

z budżetu państwa przekazywanej przez Ministra Edukacji i Nauki ze środków ujętych w części budżetowej której Minister Edukacji i Nauki jest dysponentem. Koszty będą skompensowane z oszczędności w wydatkach budżetu państwa w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, powstałych w związku ze zmianą organizacji nauczania języka niemieckiego, jako języka mniejszości narodowej. Łączna kwota oszczędności z ww. tytułu w roku 2023 i kolejnych to kwota 119,4 mln zł. Na działania Instytutu przekazane zostaną środki w wysokości 102,4 mln zł. Różnica, tj. 17 mln zł przeznaczona zostanie na uruchomienie czterech nowych Szkół Polskich w Niemczech z oddziałami dzieci w wielu 3-6 letnich oraz uruchomienie ww. oddziałów w siedmiu istniejących Szkołach Polskich w Niemczech.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Przewiduje się, że w 2022 r. koszty powołania i działania Instytutu oraz koszty wyposażenia i najmu nieruchomości na siedzibę Instytutu wyniosą 2 600 000 zł, a w 2023 r. – 16 800 000 zł.

W związku z powyższym, przewiduje się przeznaczenie 13 625 000 zł na finansowanie przez Instytut wsparcia dla przedsięwzięć na rzecz wspierania języka polskiego za granicą w 2022 r. i 42 800 000 zł, w 2023 r. i w latach kolejnych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wzmacnianie więzi pomiędzy Polonią i Polakami za granicą z Polską.						
Niemierzalne		Nie dotyczy.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Zmiany będą miały wpływ na promocję Polski za granicą.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie zakłada się ewaluacji efektów rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak